

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων

ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΕΣΠΑ 2021-2027)

Πόροι, Αρχιτεκτονική και Προγράμματα

Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ

29 Ιουλίου 2021

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά
και Επενδυτικά Ταμεία

Περιεχόμενα

1. Συνοπτική παρουσίαση ΕΣΠΑ 2021-2027

2. Στόχοι Πολιτικής

3. Προγραμματισμός και διαβούλευση

4. Παράρτημα - Προγράμματα 2021-2027

1. Συνοπτική Παρουσίαση ΕΣΠΑ 2021-2027

ΕΣΠΑ 2021-2027 – Βασικά Χαρακτηριστικά (1/2)

Συνολικοί διαθέσιμοι πόροι

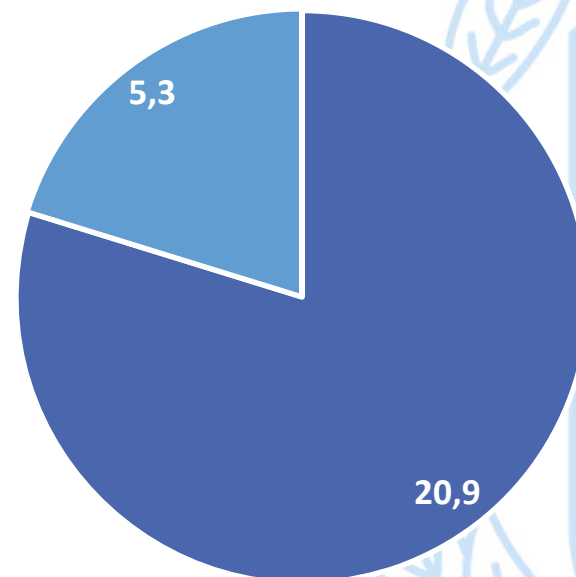

€ 26,2 δισ. Δημόσια Δαπάνη εκ των οποίων:

✓ **€ 20,9 δισ.** Ενωσιακή Συμμετοχή

Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), Ταμείο Συνοχής (ΤΣ), Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ+), Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ) και Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (ΕΤΘΑΥ)

✓ **€ 5,3 δισ.** Εθνική Συνεισφορά

■ Ενωσιακή Συμμετοχή ΕΤΠΑ, ΤΣ, ΕΚΤ+, ΤΔΜ, ΕΤΘΑΥ

■ Εθνική Συνεισφορά

ΕΣΠΑ 2021-2027 – Βασικά Χαρακτηριστικά (2/2)

Βασικά χαρακτηριστικά του νέου ΕΣΠΑ

- 1 Διασυνδέεται με το Ευρωπαϊκό εξάμηνο και τις συστάσεις της Επιτροπής για συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα
- 2 Υποστηρίζει τις λοιπές Εθνικές Στρατηγικές και τα Εθνικά Σχέδια Δράσης (Enabling Conditions)
- 3 Υποστηρίζει το νέο Ταμείο για την Δίκαιη Μετάβαση (λιγνιτικές περιοχές και νησιά)
- 4 Ακολουθεί το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων και Σχέδιο Ανάπτυξης για την Ελληνική Οικονομία (Εκθεση Επιτροπής Πισσαρίδη)
- 5 Ακολουθεί τους περιορισμούς των Ευρωπαϊκών Κανονισμών για τις θεματικές συγκεντρώσεις και ξεπερνά τα κατώτατα ποσοστά

Ενδεικτικά:

Κλιματική Αλλαγή

30% των πόρων του ΕΤΠΑ
37% των πόρων του ΤΣ

Κοινωνική Ένταξη

28% των πόρων του ΕΚΤ+

Καταπολέμηση παιδικής φτώχειας

8% των πόρων του ταμείου

Απασχόληση νέων

14% των πόρων του ταμείου

Κύριες αλλαγές ως προς το προηγούμενο ΕΣΠΑ 2014-2020

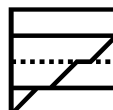
Αύξηση 2,2 δισ. € για τα 13 ΠΕΠ από το ΕΣΠΑ 2014-2020 (από 5,9 δισ. € σε 8,1 δισ. €)

Διακριτό Πρόγραμμα για τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό με ενισχυμένους πόρους και νέα Διαχειριστική Αρχή

Διακριτό Πρόγραμμα για την Πολιτική Προστασία και νέα Διαχειριστική Αρχή

Διακριτό Πρόγραμμα για την Δίκαιη Μετάβαση και νέα Διαχειριστική Αρχή

Διακριτό Πρόγραμμα για το Περιβάλλον, Κλιματική Αλλαγή και Ενέργεια

Νέο Πρόγραμμα για την Ανταγωνιστικότητα με δράσεις ενίσχυσης των επιχειρήσεων

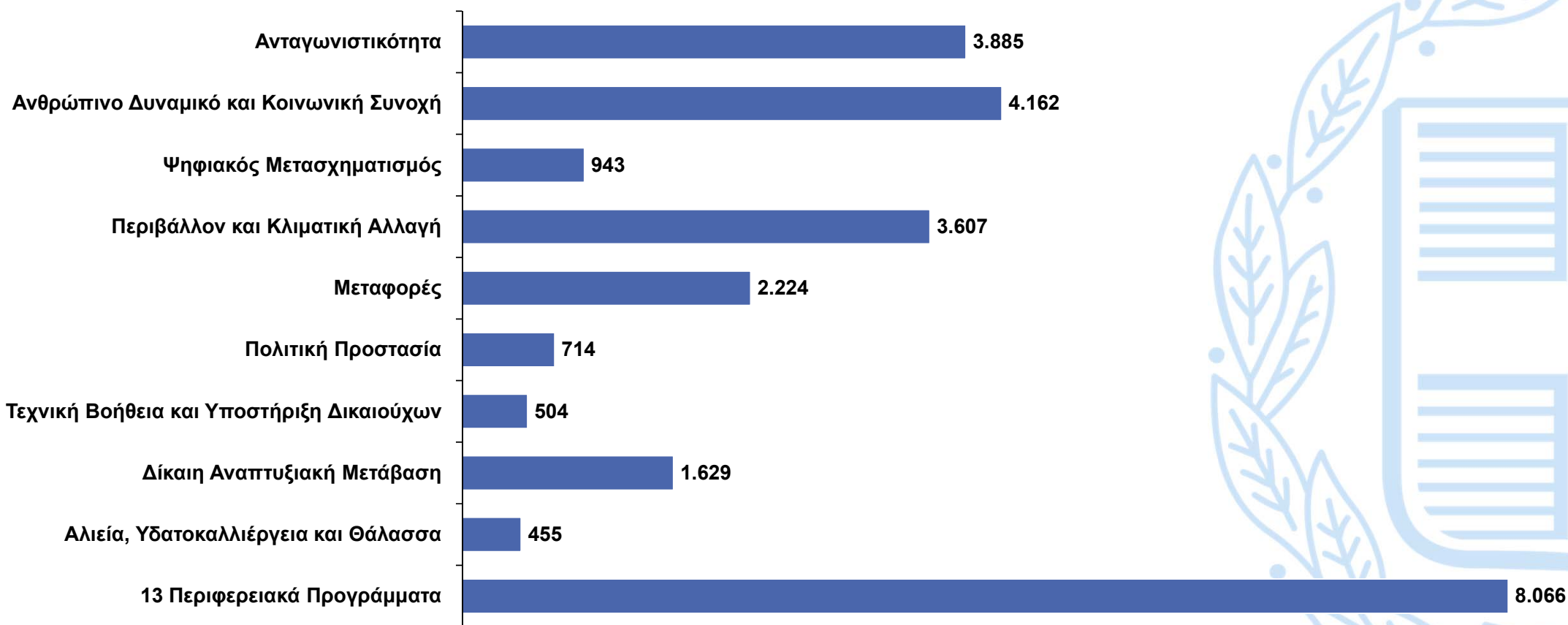
Ενίσχυση και αναβάθμιση του Προγράμματος Τεχνικής Υποστήριξης για την θεσμική και διαχειριστική ικανότητα των δικαιούχων και των φορέων υλοποίησης (Capacity Building)

Βελτιστοποίηση πλαισίου διαχείρισης και συντονισμού για τα συγχρηματοδοτούμενα Προγράμματα

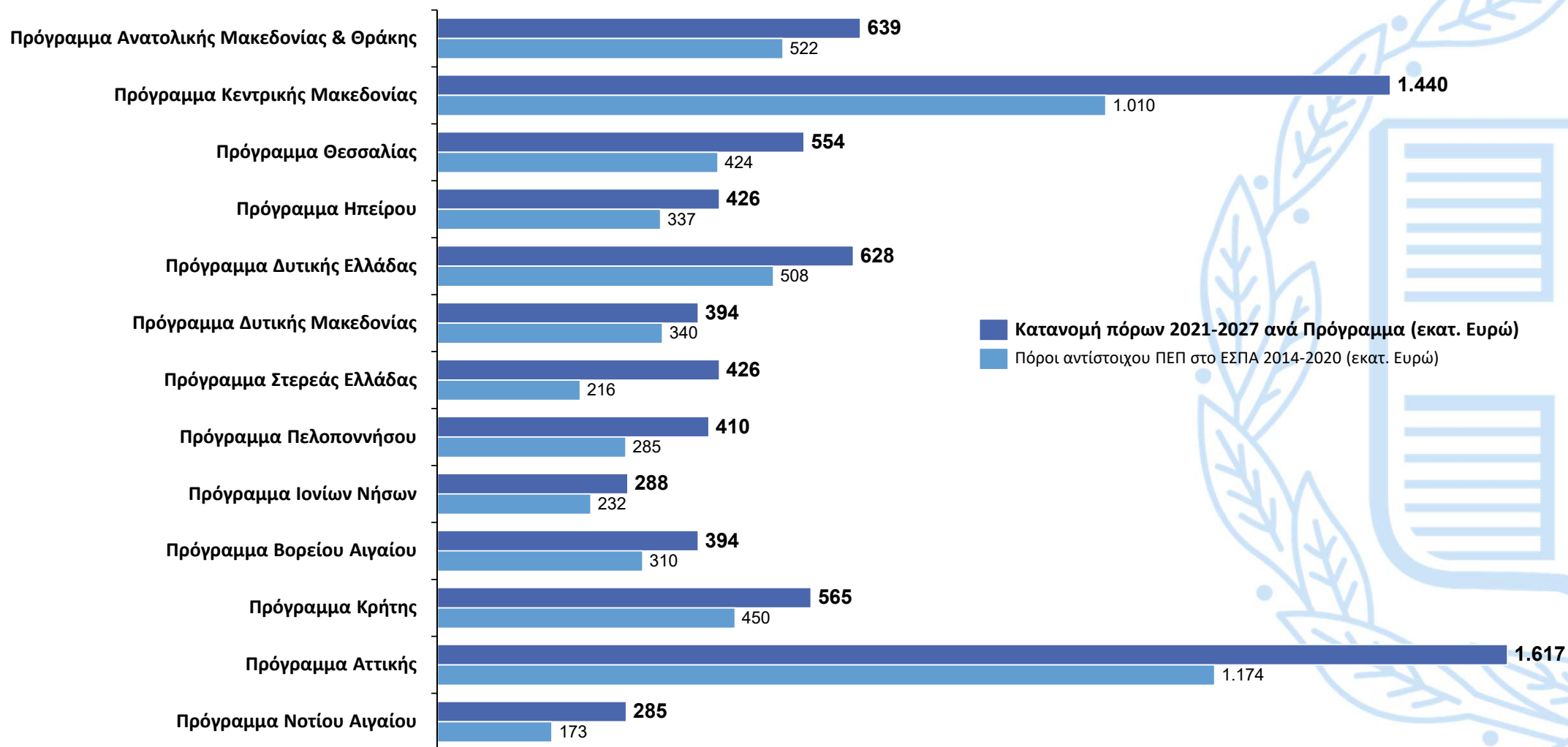
Τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027

Σύνολο Ενωσιακής και Εθνικής Συμμετοχής, ποσά σε εκατ. Ευρώ

8 Τομεακά Προγράμματα: 17,6 δις Ευρώ, 13 Περιφερειακά Προγράμματα: 8,1 δις Ευρώ
+ Πρόγραμμα Αλιείας, Υδατ/γείας και Θάλασσας: 0,5 δις Ευρώ. **Σύνολο: 26,2 δις Ευρώ**

Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027

2. Στόχοι Πολιτικής

Στόχοι Πολιτικής

ΣΠ1 Μια Εξυπνότερη Ευρώπη

Προώθηση καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού

20% των συνολικών πόρων

ΣΠ2 Μια πιο πράσινη Ευρώπη

Προώθησης καθαρής και δίκαιης ενεργειακής μετάβασης, των πράσινων και γαλάζινων επενδύσεων

27% των συνολικών πόρων

ΣΠ3 Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη

Ανάπτυξη προσβάσιμων, υψηλής ποιότητας, πολυτροπικών, έξυπνων και βιώσιμων υποδομών και συστημάτων μεταφορών

8% των συνολικών πόρων

ΣΠ4 Μια πιο κοινωνική Ευρώπη

Επένδυση σε ανθρώπινο δυναμικό και διασφάλιση ισότιμης πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες και αγαθά

30% των συνολικών πόρων

ΣΠ5 Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της

Προώθηση βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης, μέσω της στήριξης τοπικών πρωτοβουλιών

6% των συνολικών πόρων

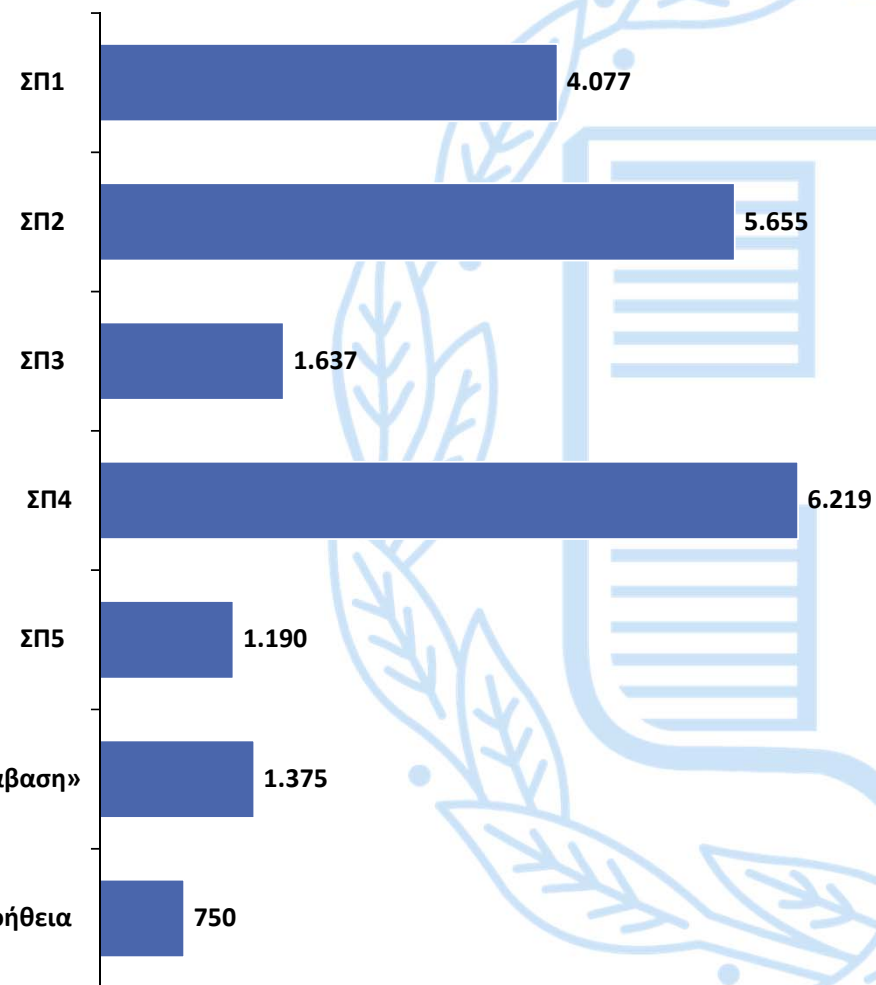
Ειδικός στόχος Δίκαιη Μετάβαση

Στοχευμένες δράσεις για την απεξάρτηση από το λιγνίτη στις περιοχές της Δυτικής Μακεδονίας, τη Μεγαλόπολη και τα νησιά

7% των συνολικών πόρων

Ενωσιακή Στήριξη, Ποσά σε Εκατ.€

Επιχειρηματικότητα

- ✓ Ενίσχυση της καινοτόμου επιχειρηματικότητας και της επιχειρηματικής καινοτομίας με την παροχή κινήτρων για αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων και νέων ιδεών από υφιστάμενες και νεοφυείς επιχειρήσεις
- ✓ Στρατηγική επένδυση στο τουριστικό οικοσύστημα με βάση την εθνική και τις συμπληρωματικές περιφερειακές στρατηγικές για τον τουρισμό

Ψηφιακός Μετασχηματισμός

- ✓ Ενίσχυση παραγωγικών επενδύσεων με έμφαση στον ψηφιακό μετασχηματισμό (Industry 4.0) και σε φιλικές προς το περιβάλλον διαδικασίες και προϊόντα
- ✓ Ενίσχυση της συνδεσιμότητας με ευρυζωνική πρόσβαση υψηλών ταχυτήτων
- ✓ Ψηφιακός μετασχηματισμός δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και επέκταση ψηφιακών υπηρεσιών προς πολίτες και επιχειρήσεις μέσω εργαλείων της ΕΕ και την υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών σε όλα τα στάδια υλοποίησης

Διασύνδεση επιχειρήσεων

- ✓ Προσαρμογή δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού στο πλαίσιο της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης.
- ✓ Στήριξη της επιχειρηματικής καινοτομίας, της βιομηχανικής μετάβασης, ψηφιακού μετασχηματισμού και της κυκλικής οικονομίας
- ✓ Δημιουργία υποδομών και μηχανισμών στήριξης της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας (π.χ. Innovation Agency)
- ✓ Αύξηση του μέσου μεγέθους των ελληνικών επιχειρήσεων, προώθηση συνεργασιών (clusters)

Υποστήριξη δημόσιων υπηρεσιών

- ✓ Παρεμβάσεις σε δημόσιες υπηρεσίες με βάση τις αρχές του Σχεδίου Δράσης της Επιτροπής Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
- ✓ Υπηρεσίες ψηφιακές που παρέχονται σύμφωνα με την αρχή once-only principle, προσβάσιμες, ανοιχτές και διαφανείς, διασυνοριακές, διαλειτουργικές, αξιόπιστες και ασφαλείς
- ✓ Ενδυνάμωση του οικοσυστήματος έρευνας και καινοτομίας Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης

ΣΠ2 «Μια πιο πράσινη Ευρώπη» - Κύριες επιλογές πολιτικής

Τομέας ενέργειας

- ✓ Προώθηση της αυτονομίας με χρήση των ΑΠΕ για αυτοπαραγωγή και συστημάτων αποθήκευσης
- ✓ Μετάβαση των νησιών σε καθαρές μορφές ενέργειας
- ✓ Πρωτοβουλία GReco Islands
- ✓ Ενίσχυση διασυνοριακών έργων διασύνδεσης
- ✓ Εκσυγχρονισμός και ενίσχυση των οδικών αστικών συγκοινωνιών και μετάβαση των νησιών σε καθαρές μορφές ενέργειας

Αντιμετώπιση κινδύνων και καταστροφών

- ✓ Ιεράρχηση και προτεραιότητες που θέτουν η Εθνική Στρατηγική Διαχείρισης Κινδύνων, η Εθνική Στρατηγική Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή
- ✓ Στρατηγική για τα Δάση και άλλα σχέδια διαχείρισης κινδύνων (action plans)
- ✓ Αποτελεσματικότερη διακυβέρνηση και διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών και του δικτύου NATURA 2000, υποστήριξη του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού

Μονάδες Ανάκτησης και Ανακύκλωσης

- ✓ Επεξεργασία διακριτών συλλεγόμενων βιολογικών και ανακυκλώσιμων αποβλήτων
- ✓ Αναβάθμιση Μονάδων Επεξεργασίας Αποβλήτων για την μετατροπή τους σε Μονάδες Ανάκτησης και Ανακύκλωσης
- ✓ Λήψη μέτρων για τη διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων
- ✓ Δράσεις ενημέρωσης για τη διαλογή στην πηγή, για την ανακύκλωση, για την κυκλική οικονομία και τον περιορισμό της χρήσης πλαστικών
- ✓ Ευαισθητοποίηση του πληθυσμού σχετικά με την προστασία και διατήρηση των οικοσυστημάτων

Υδάτινοι Πόροι

- ✓ Ορθολογική και βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων
- ✓ Καθολική πρόσβαση σε επαρκές και καλής ποιότητας νερό, συμπεριλαμβανομένων των απομακρυσμένων περιοχών και μικρών νησιών
- ✓ Αναβάθμιση και ανάπτυξη υποδομών
- ✓ Ενίσχυση δράσεων εξοικονόμησης νερού μέσω νέων τεχνολογιών και
- ✓ Προώθηση της επανάχρησης νερού κυρίως για άρδευση

ΣΠ3 «Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη» - Κύριες επιλογές πολιτικής

Οδικές μεταφορές

- ✓ Ολοκλήρωση/αναβάθμιση υποδομών του βασικού και αναλυτικού ΔΟΔ στην ηπειρωτική και νησιωτική χώρα
- ✓ Διαπεριφερειακές συνδέσεις
- ✓ Ολοκλήρωση των διασυνοριακών συνδέσεων και συνδέσεις με το ΔΟΔ Περιφερειακών αστικών κέντρων
- ✓ Κατασκευή νέων ή/και αναβάθμιση τμημάτων οδικού δικτύου εκτός ΔΟΔ
- ✓ Παρεμβάσεις οδικής ασφάλειας εκτός ΔΟΔ και αξιοποίηση ΤΠΕ και ευφυών συστημάτων μεταφορών

Σιδηροδρομικές μεταφορές

- ✓ Ανάπτυξη ασφαλούς, συνεκτικού, πολυτροπικού και διαλειτουργικού συστήματος υψηλής ποιότητας σε όλο τον άξονα του ΠΑΘΕ/Π
- ✓ Εγκατάσταση ηλεκτροκίνησης και λειτουργία αναβαθμισμένων συστημάτων ERTMS
- ✓ Υλοποίηση έργων αναβάθμισης του υφιστάμενου δικτύου και διασυνοριακών συνδέσεων
- ✓ Ανάπτυξη και αξιοποίηση του προαστιακού δικτύου
- ✓ Αποτελεσματική και οικονομικά αποδοτική σύνδεση σιδηροδρομικών κόμβων με δίκτυα μεταφορών

Θαλάσσιες μεταφορές

- ✓ Διασύνδεση μεταξύ των νησιών και με την ηπειρωτική χώρα
- ✓ Εξασφάλιση σταθερών, διαρκών και αξιόπιστων συνδέσεων για τις άγονες γραμμές. Παρεμβάσεις σε επιλεγμένα λιμάνια εντός και εκτός ΔΕΔ-Μ
- ✓ Εγκατάσταση συστημάτων και εφαρμογών για την ασφάλεια ναυσιπλοΐας και την εξυπηρέτηση των χρηστών
- ✓ Χρήση καθαρών καυσίμων
- ✓ Εγκατάσταση πληροφοριακών συστημάτων
- ✓ Λειτουργική διαχείριση των λιμένων

Εναέρια κυκλοφορία

- ✓ Επενδύσεις σε συστήματα διαχείρισης ασφάλειας
- ✓ Σύστημα SESAR

ΑμΕΑ

- ✓ Ισότιμη πρόσβαση σε ΑμΕΑ και άτομα μειωμένης κινητικότητας

Ανθρώπινο Δυναμικό

- ✓ Αύξηση της απασχόλησης του ανθρώπινου δυναμικού και βελτίωση της απασχολησιμότητας
- ✓ Παρεμβάσεις για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας
- ✓ Μείωση της αναντιστοιχίας μεταξύ προσφοράς και ζήτησης
- ✓ Έμφαση σε:
 - NEETs 15-29,
 - Μακροχρόνια άνεργους, άνεργους
 - Μετανάστες & δικαιούχους διεθνούς προστασίας
 - ΑμεΑ

Εκπαίδευση

- ✓ Αύξηση της συμμετοχής των ενηλίκων στη μαθησιακή διαδικασία
- ✓ Αναβάθμιση της ποιότητας και ενίσχυση της εξωστρέφειας και της συνάφειας της Εκπαίδευσης
- ✓ Χρήση εργαλείων που βασίζονται στις εξατομικευμένες ανάγκες των ενηλίκων
- ✓ Βελτίωση των επιδόσεων των μαθητών ιδιαίτερα σε σύγχρονες γνώσεις και δεξιότητες
- ✓ Αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών
- ✓ Ενίσχυση των υπηρεσιών επαγγελματικού προσανατολισμού
- ✓ Βελτίωση της ποιότητας προγραμμάτων σπουδών

Κοινωνική Αλληλεγγύη

- ✓ Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός των θεσμών και μηχανισμών κοινωνικής αλληλεγγύης, ανισότητας και διακρίσεων
- ✓ Περιορισμό της εισοδηματικής ανισότητας
- ✓ Μείωση της παιδικής φτώχειας
- ✓ Μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα σε επίπεδο κοινότητας
- ✓ Κοινωνική ένταξη περιθωριοποιημένων πολιτών μέσω της αντιμετώπισης των εις βάρος τους διακρίσεων, της επισφαλούς στέγασης και της ένταξής τους στην εκπαίδευση

Υγειονομική Κάλυψη

- ✓ Έμφαση στην πρόληψη
- ✓ Θεσμοθετημένη μέριμνα για ευάλωτες και ευπαθείς ομάδες
- ✓ Ψυχική Υγεία με έμφαση στο παιδί και τους ηλικιωμένους
- ✓ Πρόληψη της ασυλοποίησης
- ✓ Αναβάθμιση δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού
- ✓ Νέες υπηρεσίες μακροχρόνιας φροντίδας
- ✓ Προσαρμογή υπηρεσιών, υποδομών και ανθρώπινου κεφαλαίου

ΣΠ5 «Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της» - Κύριες επιλογές πολιτικής

Βιώσιμη Ανάπτυξη

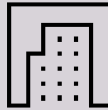

- ✓ Διασφάλιση ποιοτικών συνθηκών διαβίωσης
- ✓ Επενδύσεις υποδομών προσβασιμότητας και συνδεσιμότητας
- ✓ Εφαρμογή ολιστικών παρεμβάσεων
- ✓ Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις (ΟΧΕ)

Εφαρμόσιμες περιοχές με:

- Αναπτυξιακή υστέρηση, μείωση πληθυσμού και ύπαρξη σημαντικών εμποδίων ανάπτυξης
- Ύπαρξη περιορισμένων διασυνδέσεων
- Ύπαρξη προϋποθέσεων για ανάπτυξη δικτύων οικονομικών δραστηριοτήτων
- Ύπαρξη αξιόλογων πολιτιστικών και φυσικών πόρων

Αστικές περιοχές

- ✓ Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις σε αστικές περιοχές

Ως αστικές περιοχές νοούνται:

- Αστικές περιοχές με πρόβλεψη για ολοκληρωμένες αστικές παρεμβάσεις από Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια
- Οικιστικές ενότητες ή πόλεις που αναπτύσσονται σε μία ή περισσότερες Δημοτικές Ενότητες με πληθυσμό > 50.000 κατοίκους
- Πόλεις-έδρες Περιφερειακών Ενοτήτων που δεν καλύπτονται από τα παραπάνω, με σημαίνοντα λειτουργικό ρόλο αστικού κέντρου

Αγροτικές και νησιωτικές περιοχές

- ✓ Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις στις αγροτικές περιοχές με έμφαση σε ορεινές, νησιωτικές και παράκτιες περιοχές
- ✓ Σε νησιωτικές περιοχές θα ληφθεί υπόψη η πρωτοβουλία για τα "GReco Islands"
- ✓ Προώθηση συνεργασίας των παρεμβάσεων από όλα τα Προγράμματα

Καθαρή ενέργεια

Έξυπνη αγροτική παραγωγή

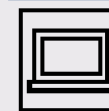
Βιώσιμος τουρισμός

Βιοτεχνία-βιομηχανία-εμπόριο

Τεχνολογία-εκπαίδευση

Οι προγραμματισμένες παρεμβάσεις ...

- ✓ Απορρέουν από τα εδαφικά σχέδια δίκαιης μετάβασης
- ✓ Παρέχουν λεπτομερή στοιχεία για τις ανάγκες οικονομικής διαφοροποίησης, απόκτησης νέων δεξιοτήτων και περιβαλλοντικής αποκατάστασης

Οι προτεινόμενες επιλογές πολιτικής είναι...

- ✓ Τομέας ενέργειας
- ✓ Τομέα έρευνας & καινοτομίας
- ✓ Τομέα προστασίας οικοσυστημάτων και φυσικού περιβάλλοντος
- ✓ Αποκατάσταση ορυχείων και αλλαγή των χρήσεων γης
- ✓ Ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματος
- ✓ Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού
- ✓ Ανάπτυξη υποστηρικτικών ψηφιακών υποδομών και υπηρεσιών ευφυούς πόλης

Τα επιδιώκουμε αποτελέσματα είναι...

- ✓ Δημιουργία θέσεων εργασίας
- ✓ Αύξηση του ΑΕΠ με ίδρυση νέων επιχειρήσεων
- ✓ Υποστήριξη της διαφοροποίησης και του εκσυγχρονισμού των υφιστάμενων επιχειρήσεων
- ✓ Προσέλκυση μεγάλων παραγωγικών επενδύσεων
- ✓ Ενίσχυση ερευνητικών κέντρων και εμβληματικών επενδύσεων σε τομείς υψηλής τεχνολογίας
- ✓ Δημιουργία εκκολαπτηρίων και νεοφυών και καινοτόμων επιχειρήσεων

3. Προγραμματισμός και διαβούλευση

Διαβούλευση

Ο αναπτυξιακός προγραμματισμός της χώρας για τη νέα Προγραμματική Περίοδο 2021-2027 έχει συμπεριλάβει τη συμμετοχή όλων των αρμόδιων φορέων πολιτικής σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Στόχος είναι η εδραίωση της εταιρικής σχέσης με το σύνολο των εμπλεκόμενων φορέων και κοινωνικών εταίρων, επιδιώκοντας την ενεργή συμμετοχή τους σε όλες τις διαδικασίες σχεδιασμού, προετοιμασίας και διαβούλευσης του ΕΣΠΑ και των Προγραμμάτων 2021-2027 με ανοικτές, διαφανείς και συμμετοχικές διαδικασίες.

Μετά το 2020

- ✓ Εκπόνηση της μελέτης του ΟΟΣΑ για την Περιφερειακή Πολιτική της Ελλάδας
- ✓ Συναντήσεις με εκπροσώπους των περιφερειακών και τοπικών φορέων και εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών και του επιχειρηματικού τομέα

17/1/2020

- ✓ Εθνικό Αναπτυξιακό συνέδριο
- ✓ Διαμόρφωση των στρατηγικών επιλογών σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο

Εγκύκλιοι Σχεδιασμού

- ✓ Προτάσεις στρατηγικών επιλογών και σχεδιασμού
- ✓ Βασική εισροή για τη διαμόρφωση των πολιτικών και προτεραιοτήτων
- ✓ Όργανα σχεδιασμού

Συναντήσεις

- ✓ Μεταξύ των εθνικών και περιφερειακών αρχών
- ✓ Οριστικοποίηση τόσο της κατανομής των πόρων όσο και των προβλεπόμενων πολιτικών του ΕΣΠΑ και των προγραμμάτων

Διαβούλευση και διάχυση πληροφόρησης

- ✓ Αξιοποιήθηκε η διαδικτυακή πύλη του ΕΣΠΑ και των Προγραμμάτων «ΔΙΑΥΛΟΣ»

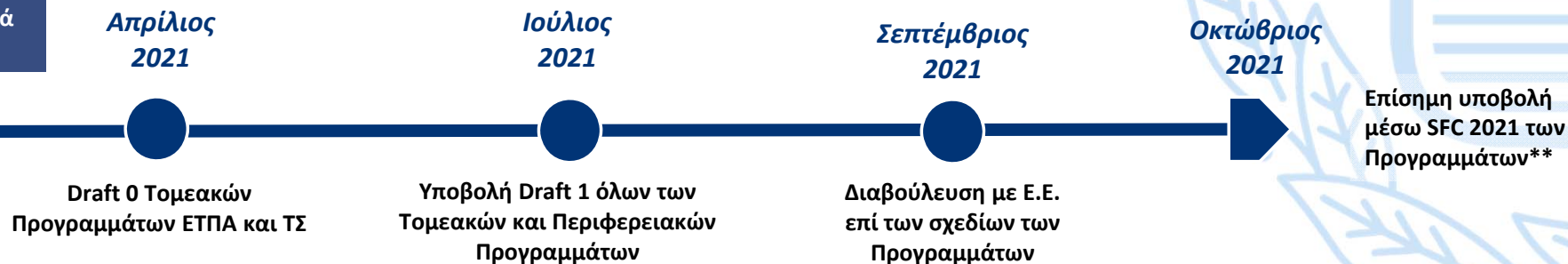
Πρόδος κατάρτισης και υποβολής του ΕΣΠΑ και Προγραμμάτων 2021-2027

ΕΣΠΑ

(*) 12 Ιουλίου 2021 επίσημη ανάρτηση στην SFC 2021

Τομεακά/ Περιφερειακά Προγράμματα

(**) Υποχρέωση για επίσημη υποβολή μέσω SFC 2021 των Προγραμμάτων, έως 12 Οκτωβρίου 2021 (3 μήνες από την επίσημη υποβολή του ΕΣΠΑ)

4. Παράρτημα – Προγράμματα 2021-2027

(ενδεικτικό περιεχόμενο και δράσεις)

4i. Τομεακά Προγράμματα

Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα», π/υ 3.885 εκατ. Ευρώ

Κύριος στόχος/στρατηγική του Προγράμματος:

Το Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα 2021-2027» αποτελεί ολοκληρωμένη παρέμβαση που θα υποστηρίξει τους παραγωγικούς, ανταγωνιστικούς και εξωστρεφείς τομείς της οικονομίας στη μετάβασή τους σε ένα αναπτυξιακό πρότυπο που καθοδηγείται από την Οικονομία της Γνώσης. Το Πρόγραμμα είναι το εργαλείο υλοποίησης της στρατηγικής της Έξυπνης Εξειδίκευσης που συνδέει την έρευνα και την καινοτομία με την επιχειρηματικότητα και την ενίσχυση των εθνικών και περιφερειακών πλεονεκτημάτων. Για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της Ελληνικής Οικονομίας κατά την ΠΠ 2021 - 2027, θα χρειαστούν ολοκληρωμένες πρωτοβουλίες στήριξης, με στόχο να καλυφθεί όλο το εύρος των αναγκών των επιχειρήσεων σε επίπεδο πληροφόρησης, ενίσχυσης συνεργασιών, ανάπτυξης νέων επιχειρηματικών προτύπων και εύρεσης τεχνολογικών, ανθρώπινων και επενδυτικών πόρων. Σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα στόχος του Προγράμματος είναι η μετατροπή των ελληνικών επιχειρήσεων από εσωστρεφείς σε εξωστρεφείς. Η ανασύνταξή τους είναι σημαντική για την επαναφορά τους ως μοχλού ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας.

Βασικοί Άξονες Επενδύσεων

Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας υψηλής προστιθέμενης αξίας και στήριξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας

- ✓ Έρευνα και Καινοτομία
- ✓ Ψηφιακός μετασχηματισμός
- ✓ Μικρο-μεσαίες επιχειρήσεις
- ✓ Ανθρώπινο δυναμικό

Ενίσχυση του ανθρώπινου κεφαλαίου στο πλαίσιο του αναπτυξιακού μετασχηματισμού (ΕΚΤ+)

- ✓ Ευέλικτη ανάπτυξη της αυτοαπασχόλησης και μικρής κλίμακας επιχειρηματικότητας με ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών και μορφών οργάνωσης του επιχειρείν, όπως και προσαρμογής αυτοαπασχολούμενων και εργαζομένων σε μικρές επιχειρήσεις κυρίως λόγω συνεχούς εξέλιξης απαραίτητων δεξιοτήτων.
- ✓ Μηχανισμοί υποστήριξης των ΜμΕ για τον ορισμό και την κάλυψη των αναγκών βελτίωσης των δεξιοτήτων στο εσωτερικό τους, την ανάπτυξη εταιρικών σχέσεων μεταξύ αγοράς εργασίας και φορέων εκπαίδευσης-κατάρτισης καθώς και η δημιουργία κοινών δικτύων κατάρτισης επιχειρήσεων για την κάλυψη των εξειδικευμένων αναγκών τους σε κλαδικό επίπεδο.

Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας με τη χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων (ΕΤΠΑ)

- ✓ Χρηματοδότηση μετοχικού κεφαλαίου (Equifund)
- ✓ Ανακυκλούμενη χρηματοδότηση
- ✓ Φορολογικές επιστροφές, εφόσον επιτυγχάνονται οι στόχοι απόδοσης
- ✓ Εγγυήσεις σε τράπεζες για δάνεια, καλύπτοντας τμήμα του κινδύνου της επένδυσης
- ✓ Ενίσχυση χρηματοδότησης μέσω Factoring, ειδικά για επενδύσεις με εξωστρεφή χαρακτηριστικά με επιδότηση τμήματος του επιτοκίου προεξόφλησης (π.χ. τμήμα από 1%-50%)
- ✓ Χρηματοδότηση συν-επένδυσης για ωριμότερες επενδύσεις επέκτασης παραγωγής, κ.λπ.
- ✓ Ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων μέσω των αντίστοιχων ΟΑΕΠ

Κύριος στόχος/στρατηγική του Προγράμματος:

Το Πρόγραμμα στοχεύει στη βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και στην ενίσχυση της απασχολησιμότητας του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού, με ιδιαίτερη έμφαση στους νέους έως 29 ετών εκτός Απασχόλησης, Εκπαίδευσης & Κατάρτισης (ΕΑΕΚ), στην προώθηση ίσης πρόσβασης σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση, κατάρτιση και δια βίου μάθηση, στην αντιμετώπιση της υλικής στέρξης, στην εξασφάλιση ίσης πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας, στην προώθηση της κοινωνικής ένταξης.

Βασικές Προτεραιότητες

Οριζόντιες - Συστημικές Παρεμβάσεις

- ✓ Παρεμβάσεις για τον εκσυγχρονισμό, την προσαρμογή και ενίσχυση των θεσμών και των υπηρεσιών της αγοράς εργασίας, της κοινωνικής ένταξης και υγείας
- ✓ Βελτίωση της ικανότητας συμμετοχής των κοινωνικών εταίρων και φορέων της κοινωνίας των πολιτών, δράσεις διακυβέρνησης όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης, κ.α.

Απασχόληση και Αγορά Εργασίας

- ✓ Δραστική αντιμετώπιση της ανεργίας, αύξηση της απασχόλησης, ισότιμη πρόσβαση στην αγορά εργασίας με έμφαση στις ομάδες του πληθυσμού με τα μεγαλύτερα ποσοστά ανεργίας (μακροχρόνια άνεργοι, γυναίκες)
- ✓ Παρεμβάσεις για την προώθηση της ισόρροπης συμμετοχής των δύο φύλων στην αγορά εργασίας, μέσω σύγχρονων μορφών οργάνωσης της εργασίας και δράσεων για την εναρμόιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής, κ.α.

Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

- ✓ Παρεμβάσεις που αποσκοπούν στην αναβάθμιση της ποιότητας και την ενίσχυση της ισότιμης πρόσβασης, της εξωστρέφειας και της συνάφειας της εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης και της δια βίου μάθησης με την αγορά εργασίας
- ✓ Βελτίωση των επιδόσεων των μαθητών σε σύγχρονες γνώσεις και δεξιότητες, στην αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και τον ψηφιακό μετασχηματισμό της εκπαιδευτικής διαδικασίας στη διδασκαλία και τη μάθηση, κ.α.

Δράσεις Κοινωνικής Καινοτομίας

- ✓ Χρηματοδότηση δράσεων κοινωνικής καινοτομίας και κοινωνικού πειραματισμού όλων των Ειδικών Στόχων που περιλαμβάνονται στο Πρόγραμμα.

Επισιτιστική Βοήθεια και Αντιμετώπιση της υλικής στέρξης

- ✓ Στοχευμένες δράσεις για τη στήριξη των απόρων, και εν γένει όσων διαβιούν σε κίνδυνο ακραίας φτώχειας, οι οποίες κατά την ΠΠ 2014-2020 συγχρηματοδοτήθηκαν από το «Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους» (πρώην ΤΕΒΑ)
- ✓ Συνοδευτικές δράσεις υποστήριξης της κοινωνικοποίησης και κοινωνικής ένταξης απόρων.

Απασχόληση των Νέων

- ✓ Δράσεις για την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων έως 29 ετών που βρίσκονται εκτός εργασίας, εκπαίδευσης ή κατάρτισης και στη βιώσιμη ένταξή τους στην αγορά εργασίας μέσω υλοποίησης δράσεων μαθητείας, απόκτησης δεξιοτήτων και προώθησης στην αγορά εργασίας συμπεριλαμβανομένων των ενεργειών ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης

Πρόγραμμα «Ψηφιακός Μετασχηματισμός» π/υ 943 εκατ. Ευρώ

Κύριος στόχος/στρατηγική του Προγράμματος:

Το Πρόγραμμα στοχεύει κυρίως στην παροχή νέων και αναβαθμισμένων δημόσιων ψηφιακών υπηρεσιών και εφαρμογών προς τις επιχειρήσεις και τους πολίτες, με ταυτόχρονη διασφάλιση της ιδιωτικότητας και της προστασίας δεδομένων, καθώς και της προσβασιμότητας, τηρώντας την αρχή του καθολικού σχεδιασμού, στη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας ψηφιακών συστημάτων και υπηρεσιών, στην ανάπτυξη ψηφιακών πλατφορμών για την υποστήριξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας, στην εξασφάλιση συνδεσιμότητας υπερυψηλής ταχύτητας και στην κάλυψη των αναγκών σε ψηφιακές δεξιότητες στο πλαίσιο της υποστήριξης του ψηφιακού μετασχηματισμού της χώρας, εστιάζοντας στην αξιοποίηση και ενσωμάτωση τεχνολογιών αιχμής.

Σημείο αναφοράς, για την υλοποίηση του Προγράμματος, αποτελεί η Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού 2020 -2025, η οποία περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων τους στρατηγικούς άξονες του ψηφιακού μετασχηματισμού: Συνδεσιμότητα, Ψηφιακές ικανότητες και δεξιότητες, Ψηφιακό μετασχηματισμός των επιχειρήσεων, Ψηφιακές Δημόσιες Υπηρεσίες, Ψηφιακή Καινοτομία, Αξιοποίηση προηγμένων τεχνολογιών.

Βασικές Προτεραιότητες

Ψηφιακός μετασχηματισμός του δημοσίου τομέα

- ✓ Ψηφιακός Μετασχηματισμός της Οικονομίας και της Κοινωνίας
- ✓ Αξιοποίηση δεδομένων με τη χρήση καινοτόμων τεχνολογιών Πληροφορικής
- ✓ Ηλεκτρονική Υγεία

Ενίσχυση της συνδεσιμότητας με ευρυζωνική πρόσβαση υψηλών ταχυτήτων

- ✓ Ανάπτυξη Ευρυζωνικών Δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας (Ultra-Fast Broadband – UFBB 1 και 2)
- ✓ Ανάπτυξη υποδομών Cloud για τη φιλοξενία φορέων της Δημόσιας Διοίκησης, την παροχή υπηρεσιών IaaS-PaaS-SaaS και την υλοποίηση λύσεων δευτερευόντων κόμβων
- ✓ Ανάπτυξη δημοσίων σημείων ασύρματης ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο (WiFi4GR) - Β' Φάση
- ✓ Δίκτυο Δημοσίου Τομέα (ΣΥΖΕΥΞΙΣ II) - Β' Φάση
- ✓ Ανάπτυξη άλλων ειδών υποδομών ΤΠΕ (εξοπλισμός πληροφορικής μεγάλης κλίμακας, κέντρα δεδομένων, αισθητήρες και άλλος ασύρματος εξοπλισμός)

Ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων

- ✓ Επανακατάρτιση - αναβάθμιση ψηφιακών δεξιοτήτων των υπαλλήλων της Γενικής Κυβέρνησης
- ✓ Συστημικές παρεμβάσεις (δημιουργία κλάδου Αναλυτή Ψηφιακής Πολιτικής, Παρατηρητήριο Ψηφιακών Δεξιοτήτων, Περιφερειακό Κέντρο Αριστείας στις ΤΠΕ)
- ✓ Αναβάθμιση ψηφιακών δεξιοτήτων σε θέματα αξιοποίησης και διαχείρισης καινοτόμων ψηφιακών τεχνολογιών
- ✓ Ανάπτυξη βασικών ψηφιακών δεξιοτήτων στον γενικό πληθυσμό

Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» π/υ 3.607 εκατ. Ευρώ

Κύριος στόχος/στρατηγική του Προγράμματος:

Το Πρόγραμμα «Περιβάλλον & Κλιματική Αλλαγή» έχει σχεδιαστεί και οραματίζεται να μας οδηγήσει σε: «Μια πιο πράσινη και ανθεκτική Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, μέσω της προώθησης της μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, του μετριασμού και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων, και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας», συμβάλλοντας στην επίτευξη του Στόχου Πολιτικής 2 του ΕΣΠΑ 2021 - 2027 και της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Συνοχής. Το Πρόγραμμα στοχεύει στην υλοποίηση της αναπτυξιακής στρατηγικής της χώρας στους θεματικούς τομείς: α) Του Περιβάλλοντος (Προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, Διαχείριση υγρών - στερεών αποβλήτων και προώθηση κυκλικής οικονομίας, Προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος και της ορθολογικής διαχείρισης των υδάτινων πόρων, προστασία από την αέρια ρύπανση και τις δυσμενείς επιπτώσεις της ηχορύπανσης) και β) Της Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή και της Ενέργειας (Αντιπλημμυρική προστασία, πρόληψη – μετριασμός και αντιμετώπιση επιπτώσεων της Κλιματικής Αλλαγής, Εξοικονόμηση – Ενεργειακή Αποδοτικότητα, Εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα, Προώθηση παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ)

Οι Κύριοι στόχοι του Προγράμματος που έχουν τεθεί επιδιώκουν:

- ✓ Την προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου
- ✓ Την προώθηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας
- ✓ Την ανάπτυξη έξυπνων ενεργειακών συστημάτων, δικτύων και συστημάτων αποθήκευσης
- ✓ Την προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης του κινδύνου καταστροφών και της ανθεκτικότητας
- ✓ Την προαγωγή της πρόσβασης στην ύδρευση και της βιώσιμης διαχείρισης των υδάτων
- ✓ Την προώθηση της μετάβασης σε μια κυκλική οικονομία και σε μία αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων οικονομία
- ✓ Την ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών
- ✓ Την προώθηση της βιώσιμης, πολυτροπικής αστικής κινητικότητας, με σκοπό τη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα

Εμβληματικές δράσεις

- ✓ Ενεργειακή εξοικονόμηση και αποδοτικότητα του ιδιωτικού και δημόσιου κτιριακού αποθέματος
- ✓ Ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας και διασύνδεσης με την ανάπτυξη έξυπνων ενεργειακών συστημάτων και τεχνολογιών αποθήκευσης ενέργειας
- ✓ Προώθηση των ΑΠΕ σε όλες τις μορφές με την ενίσχυση των υποδομών της ηλεκτροκίνησης
- ✓ Πράσινος μετασχηματισμός των Επιχειρήσεων
- ✓ Πρόληψη, μετριασμός και αντιμετώπιση των επιπτώσεων της Κλιματικής Αλλαγής, συμπεριλαμβανομένης της αντιπλημμυρικής θωράκισης, της αντιμετώπισης της διάβρωσης των ακτών και της συστηματικής παρακολούθησης των κλιματικών μεταβολών
- ✓ Έλεγχος και μετριασμός των επιπέδων θορύβου και της ατμοσφαιρικής και οπτικής ρύπανσης σε αστικές περιοχές
- ✓ Στρατηγικού χαρακτήρα επεμβάσεις στον αστικό ιστό για τη βελτίωση του μικροκλίματος της βιοποικιλότητας και η προώθηση της μικροκινητικότητας, ιδίως στην νησιωτική χώρα
- ✓ Μετάβαση στην κυκλική οικονομία
- ✓ Εκσυγχρονισμός ή/ και η αναβάθμιση υφιστάμενων ή/και η δημιουργία νέων υποδομών ανακύκλωσης και επεξεργασίας αποβλήτων
- ✓ Εξασφάλιση ποιοτικού και επαρκούς πόσιμου νερού σε όλη τη χώρα
- ✓ Ολοκλήρωση των υποδομών αστικών λυμάτων σε Α', Β' και Γ' κατηγορίες οικισμών, συμπεριλαμβανομένης της επεξεργασίας υλός και επανάχρησης ύδατος
- ✓ Προστασία της Βιοποικιλότητας με εφαρμογή μέτρων από την Εθνική Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα και το Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιότητας (PAF)

Πρόγραμμα «Μεταφορές» π/υ 2.224 εκατ. Ευρώ

Κύριος στόχος/στρατηγική του Προγράμματος:

Όραμα του Προγράμματος αποτελεί η διασφάλιση ασφαλούς, ομαλής και οικονομικά αποτελεσματικής λειτουργίας του τομέα μεταφορών και την ενίσχυση της ανάπτυξης προσβάσιμων, υψηλής ποιότητας, πολυτροπικών, ανθεκτικών στην κλιματική αλλαγή, έξυπνων και βιώσιμων υποδομών και συστημάτων μεταφορών, με σκοπό να συμβάλουν στην αντιμετώπιση της πρόσφατης κρίσης, την οικονομική ανάκαμψη, τη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των Περιφερειών, και παράλληλα την επιδίωξη για μία πράσινη, χωρίς αποκλεισμούς, ψηφιακή και ανθεκτική Ευρώπη.

Κύριες παρεμβάσεις:

- ✓ Προώθηση της ολοκλήρωσης, περαιτέρω ανάπτυξη / αναβάθμιση των υποδομών του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών. Περιλαμβάνει την ολοκλήρωση του κεντρικού σιδηροδρομικού άξονα Πάτρα – Αθήνα – Θεσσαλονίκη – Ειδομένη/Προμαχώνας (ΠΑΘΕΠ) και κλάδων του με την εγκατάσταση σύγχρονων συστημάτων έλξης και διαχείρισης της κυκλοφορίας, την διασύνδεση του υφιστάμενου Διευρωπαϊκού Οδικού Δικτύου στην ηπειρωτική Ελλάδα και συνδέσεων με αυτό, την ολοκλήρωση διασυννοριακών οδικών συνδέσεων, καθώς και επιλεγμένες παρεμβάσεις σε μεγάλες νησιωτικές περιφέρειες
- ✓ Προώθηση των συνδυασμένων μεταφορών. Περιλαμβάνει σιδηροδρομικές (υπεραστικές και προαστιακές) συνδέσεις καθώς και οδικές συνδέσεις με λιμάνια και ΒΙΠΕ
- ✓ Ενίσχυση και διασφάλιση της συνδεσιμότητας των νησιών. Περιλαμβάνει την βελτίωση των υποδομών πλέγματος λιμένων νησιωτικών περιφερειών
- ✓ Βελτίωση της ασφάλειας μεταφορών. Περιλαμβάνει την υλοποίηση εστιασμένων παρεμβάσεων παθητικής οδικής ασφάλειας, και συστημάτων για την βελτίωση της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας και αεροναυτιλίας
- ✓ Ανάπτυξη και επέκταση βιώσιμων και οικολογικών αστικών μέσων μεταφοράς. Περιλαμβάνει επέκταση και βελτίωση των μέσων σταθερής τροχιάς και την ανανέωση του στόλου με ηλεκτρικά λεωφορεία σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη

Εμβληματικές δράσεις

- ✓ Επέκταση του προαστιακού σιδηροδρόμου της Αττικής και σύνδεση του αεροδρομίου Ελ. Βενιζέλος με το λιμάνι του Λαυρίου
- ✓ Κατασκευή Βόρειου Οδικού Άξονα Κρήτης (ΒΟΑΚ) στο τμήμα Χανιά – Χερσόνησος, σε συνέργεια με το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας
- ✓ Κατασκευή Γραμμής 4 του Μετρό Αθήνας, στο τμήμα Άλσος Βεΐκου – Γουδή
- ✓ Πρόγραμμα βελτίωσης λιμενικών υποδομών σε μικρά απομακρυσμένα νησιά με παράλληλη αναδιοργάνωση ακτοπλοϊκών γραμμών για την εξασφάλιση της διασυνδεσιμότητάς τους

Πρόγραμμα «Πολιτική Προστασία» π/υ 714 εκατ. Ευρώ

Κύριος στόχος/στρατηγική του Προγράμματος:

Κύρια στρατηγική του Προγράμματος είναι η δημιουργία ενός σύγχρονου και αποτελεσματικού μηχανισμού πολιτικής προστασίας που εστιάζει στην πρόληψη, την ετοιμότητα ανταπόκρισης και επέμβασης με στόχο την προστασία της ζωής, της υγείας και της περιουσίας των πολιτών, του περιβάλλοντος, της πολιτιστικής κληρονομιάς, των υποδομών, των πλουτοπαραγωγικών πηγών, των υπηρεσιών ζωτικής σημασίας, των υλικών και άυλων αγαθών από φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές και λοιπές απειλές συναφούς προέλευσης, που προκαλούν ή ενδέχεται να προκαλέσουν καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης.

Προτεραιότητες:

- ✓ Ανάπτυξη Εφαρμογών και Συστημάτων Διάγνωσης αντιμετώπισης φυσικών και ανθρωπογενών κινδύνων με την αξιοποίηση ΤΠΕ
- ✓ Αξιοποίηση Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας και υιοθέτηση – προώθηση καινοτόμων λύσεων για την πρόληψη και αντιμετώπιση κινδύνων
- ✓ Αναβάθμιση εξοπλισμού για την πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με τις πυρκαγιές
- ✓ Αναβάθμιση εξοπλισμού για την πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με ακραία καιρικά φαινόμενα
- ✓ Αναβάθμιση εξοπλισμού για την πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με ανθρωπογενή δραστηριότητα, βιολογικούς και υγειονομικούς κινδύνους και με τις μη σχετιζόμενες με το κλίμα φυσικές καταστροφές
- ✓ Αναβάθμιση υγειονομικού εξοπλισμού των δομών και υπηρεσιών πολιτικής προστασίας, για την προστασία της ανθρώπινης ζωής και της δημόσιας υγείας
- ✓ Αναβάθμιση δεξιοτήτων του Ανθρώπινου Δυναμικού της Πολιτικής Προστασίας
- ✓ Ενημέρωση – ευαισθητοποίηση πληθυσμού για την αντιμετώπιση των κινδύνων

Εμβληματικές δράσεις

- ✓ Ευφυή συστήματα πρόληψης και αντιμετώπισης κινδύνων: Συστήματα πρόγνωσης και έγκαιρης προειδοποίησης για επαπειλούμενες καταστροφές από την εκδήλωση φυσικών καταστροφών (πλημμύρες, πυρκαγιές, σεισμοί, τσουνάμι, κατολισθήσεις, χαλαζοπτώσεις-χιονοπτώσεις, ηφαιστειογενείς εκρήξεις κλπ)
- ✓ Εκσυγχρονισμός και αύξηση του στόλου των εναέριων μέσων για την πυρόσβεση
- ✓ Αναβάθμιση συστήματος επικοινωνιών των εμπλεκόμενων υπηρεσιών του Εθνικού Μηχανισμού Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων
- ✓ Προμήθεια 4 πλωτών μέσων διάσωσης και μεταφοράς πληθυσμού και ασθενών από νησιά και παράκτιες περιοχές
- ✓ Αναβάθμιση υλικό-τεχνολογικού εξοπλισμού Πυροσβεστικού Σώματος, Αστυνομίας και Λιμενικού Σώματος, για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών και ανθρωπογενών κινδύνων
- ✓ Εκπαίδευση/ευαισθητοποίηση /ενημέρωση μαθητών και γενικού πληθυσμού στην αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών και ειδικών κατηγοριών πληθυσμού στην παροχή πρώτων βοηθειών
- ✓ Νοσοκομεία Πεδίου στις Περιφέρειες και τις Περιφερειακές Ενότητες της χώρας για τη διαχείριση συνεπειών πλημμυρών, πυρκαγιών, σεισμών και λοιπών φυσικών καταστροφών

Πρόγραμμα «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» π/υ 1.629 εκατ. Ευρώ

Κύριος στόχος/στρατηγική του Προγράμματος:

Το πρόγραμμα δίκαιης μετάβασης σε μια οικονομία κλιματικά ουδέτερη στη Δυτική Μακεδονία και την ευρύτερη περιοχή της Μεγαλόπολης εστιάζει στην αναδιάρθρωση του παραγωγικού συστήματος, στην υποστήριξη του ανθρώπινου δυναμικού και των κοινοτήτων που πλήττονται από την απολιγνιτοποίηση, και στην άμβλυση των αρνητικών συνεπειών στο περιβάλλον από την εξόρυξη και την παραγωγή ενέργειας από τον λιγνίτη, την υγεία και την ασφάλεια, καθώς και την πρόληψη της δημιουργίας νέων παραγόντων ρύπανσης.

Μια διακριτή κατηγορία επιλέξιμων περιοχών είναι τα νησιά (Βορείου Αιγαίου, Νοτίου Αιγαίου και Κρήτης), που καλύπτουν τις ενεργειακές τους ανάγκες κυρίως από αυτόνομους σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής με καύσιμο το πετρέλαιο. Λόγω του πλήθους των νησιών και, συνεπώς, του κατακερματισμού των εν λόγω σταθμών, οι επιπτώσεις θα είναι περιορισμένες. Ωστόσο, η στοχευμένη και προγραμματισμένη μετάβαση σε κλιματική ουδετερότητα των νησιών αποτελεί ευκαιρία για την οικονομική τους διαφοροποίηση, προκειμένου να μην εξαρτώνται σχεδόν αποκλειστικά από τον μαζικό θερινό τουρισμό και την αγορά ακινήτων.

Προτεραιότητες και δράσεις:

Ενίσχυση και προώθηση επιχειρηματικότητας

- ✓ Έρευνα - καινοτομία - προηγμένες τεχνολογίες
- ✓ Ανταγωνιστικότητα ΠΜΕ και ΜΜΕ - Ψηφιακός μετασχηματισμός επιχειρήσεων
- ✓ Υποδομές επιχειρηματικότητας
- ✓ Επενδύσεις σημαντικής κλίμακας

Αναπροσαρμογή χρήσεων γης - κυκλική οικονομία

- ✓ Αναπροσαρμογή των εδαφών και των εγκαταστάσεων στα λιγνιτικά πεδία
- ✓ Κυκλική Οικονομία
- ✓ Ορθολογική χρήση φυσικών πόρων

Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις μικρής κλίμακας - Ευφείς κοινότητες

- ✓ Ποιότητα ζωής στις αστικές περιοχές
- ✓ Ολοκληρωμένες αναπτυξιακές παρεμβάσεις στις αγροτικές και νησιωτικές περιοχές
- ✓ Ευφείς κοινότητες

Ενεργειακή μετάβαση - κλιματική ουδετερότητα

- ✓ Ενεργειακή αποδοτικότητα
- ✓ Καθαρή Ενέργεια
- ✓ Έξυπνη ενέργεια (συστήματα, δίκτυα, εξοπλισμός αποθήκευσης και ηλεκτροκίνησης)

Δίκαιη εργασιακή μετάβαση και ενδυνάμωση ανθρώπινου κεφαλαίου

- ✓ Άμεσες παρεμβάσεις απασχόλησης και κοινωνικής συνοχής στις επηρεαζόμενες περιοχές
- ✓ Προώθηση της απασχόλησης
- ✓ Αναβάθμιση δεξιοτήτων και επανακατάρτιση ανθρώπινου δυναμικού
- ✓ Προσαρμοστικότητα εργαζομένων και επιχειρήσεων
- ✓ Κοινωνικοοικονομική ένταξη
- ✓ Υποδομές επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης
- ✓ Υποδομές κοινωνικής φροντίδας και πρόνοιας
- ✓ Εξοικείωση - Ευαισθητοποίηση κοινωνικού και οικονομικού ιστού

ΕΜΒΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

- ✓ Ζώνη Καινοτομίας στη Δυτική Μακεδονία
- ✓ Κέντρο Υδρογόνου και το Ζωντανό Εργαστήριο Έξυπνης Πόλης (Smart City Living Lab)
- ✓ Πράσινο Κέντρο Δεδομένων και Υπερυπολογιστή Δυτικής Μακεδονίας για την κάλυψη των υπολογιστικών αναγκών της ακαδημαϊκής και ερευνητικής κοινότητας
- ✓ Δημιουργία του Επιχειρηματικού Πάρκου Μεγαλόπολης «Πράσινο Σχολείο» του ΟΑΕΔ στη Δυτική Μακεδονία και την ευρύτερη περιοχή της Μεγαλόπολης

Πρόγραμμα «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων» π/υ 504 εκατ. Ευρώ

Κύριος στόχος/στρατηγική του Προγράμματος:

Κεντρικός στρατηγικός στόχος του Προγράμματος είναι η διαμόρφωση και συνεχής εξασφάλιση των κατάλληλων οργανωτικών και λειτουργικών συνθηκών που θα συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων πολιτικής του ΕΣΠΑ 2021-2027 και των επιμέρους Προγραμμάτων.

Οι ανάγκες που διαπιστώθηκαν και επιχειρείται να καλυφθούν από το Πρόγραμμα μπορεί να συνοψιστούν ως εξής:

- ✓ Ανάγκη υποστήριξης και εκσυγχρονισμού της υφιστάμενης οργάνωσης και των μηχανισμών για την υλοποίηση του ΕΣΠΑ
- ✓ Ανάγκη για την στελεχιακή και τεχνική υποστήριξη όλων των φορέων των επιφορτισμένων με την διοίκηση, διαχείριση, πιστοποίηση, έλεγχο και παρακολούθηση της υλοποίησης των προγραμμάτων της νέας προγραμματικής περιόδου
- ✓ Ανάγκη οριζόντιας και εξατομικευμένης υποστήριξης μεγάλων και μικρότερων δικαιούχων του ΕΣΠΑ για την αύξηση της Διοικητικής Ικανότητας και της Διαχειριστικής τους Επάρκειας με στόχο την αποτελεσματική διαχείριση και παρακολούθηση των συγχρηματοδοτούμενων δράσεών τους.

Οι Ειδικόί Στόχοι του Προγράμματος είναι:

- ✓ Ενίσχυση των συστημάτων και των διαδικασιών διοίκησης και συντονισμού της εφαρμογής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων
- ✓ Ενίσχυση της στελέχωσης, διοικητικής οργάνωσης και λειτουργίας των υποστηρικτικών δομών του συστήματος διαχείρισης, συντονισμού και διοίκησης της εφαρμογής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, καθώς επίσης και των επιτελικών δομών των Υπουργείων
- ✓ Ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των δικαιούχων για την υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων παρεμβάσεων

Κύριος στόχος/στρατηγική του Προγράμματος:

Το Πρόγραμμα έχει ως όραμα τη: «Μετάβαση σε μια βιώσιμη, ανταγωνιστική, γαλάζια και παράλληλα φιλική προς το περιβάλλον οικονομία, με έμφαση στη λήψη αποφάσεων που βασίζεται στη γνώση, την εισαγωγή καινοτομίας και την αξιοποίηση της τεχνολογικής ανάπτυξης στους τομείς της αλιείας και των υδατοκαλλιεργειών, και την ενδυνάμωση των τοπικών κοινωνιών ώστε να επωφελούνται από τις ευκαιρίες που προσφέρει η βιώσιμη γαλάζια οικονομία»

Προτεραιότητες του Προγράμματος είναι:

- ✓ Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδρόβιων βιολογικών πόρων
- ✓ Προώθηση δραστηριοτήτων βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας, και μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας και κατά συνέπεια, συμβολή στην επισιτιστική ασφάλεια στην Ένωση
- ✓ Ενθάρρυνση μιας βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας σε παράκτιες και νησιωτικές περιοχές καθώς και σε περιοχές εσωτερικών υδάτων, και προώθηση της ανάπτυξης κοινοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας
- ✓ Ενίσχυση της διεθνούς διακυβέρνησης των ωκεανών και δημιουργία προϋποθέσεων για την εξασφάλιση ασφαλών, προστατευμένων και καθαρών θαλασσών και ωκεανών που υπόκεινται σε βιώσιμη διαχείριση

Σημαντικές δράσεις που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο των Προτεραιοτήτων αφορούν σε:

- ✓ Ενίσχυση των οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων αλιευτικών δραστηριοτήτων με έμφαση στη μικρή παράκτια αλιεία και εκσυγχρονισμό στόλου και υποδομών, συνδυαστικά με δράσεις για μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, εισαγωγή καινοτομίας στην παραγωγική διαδικασία και ενθάρρυνση συνεργασιών
- ✓ Συμβολή στη διατήρηση και αποκατάσταση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων και της αποτελεσματικής επιτήρησης της αλιευτικής δραστηριότητας, σε συνδυασμό με δράσεις για τον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής
- ✓ Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και ανθεκτικότητας των υδατοκαλλιεργειών, προώθηση πρακτικών για την εξασφάλιση περιβαλλοντικής βιωσιμότητας μακροπρόθεσμα
- ✓ Διεύρυνση των αγορών στόχων των προϊόντων αλιείας-υδατοκαλλιέργειας, εφαρμογή νέων τεχνολογιών καθώς και αναβάθμιση εγκαταστάσεων, προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα της μεταποίησης
- ✓ Εφαρμογή μέτρων σε στοχευμένες περιοχές για την προώθηση βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας, κοινωνικής συνοχής, πολιτισμού, αναβάθμισης της ποιότητας ζωής και προστασίας του περιβάλλοντος (ΤΑΠΤΚ)
- ✓ Υποστήριξη της λειτουργίας του κοινού περιβάλλοντος ανταλλαγής πληροφοριών για την επιτήρηση του θαλάσσιου τομέα της Ε.Ε.

4ii. Περιφερειακά Προγράμματα

13 Περιφερειακά Προγράμματα συνολικού π/υ 8.066 εκατ. Ευρώ

Κατανομή πόρων 2021-2027 ανά Περιφερειακό Πρόγραμμα (εκατ. Ευρώ)	
Πρόγραμμα Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης	639,1
Πρόγραμμα Κεντρικής Μακεδονίας	1.440,1
Πρόγραμμα Θεσσαλίας	553,9
Πρόγραμμα Ηπείρου	426,0
Πρόγραμμα Δυτικής Ελλάδας	628,4
Πρόγραμμα Δυτικής Μακεδονίας	394,1
Πρόγραμμα Στερεάς Ελλάδας	426,0
Πρόγραμμα Πελοποννήσου	410,1
Πρόγραμμα Ιονίων Νήσων	287,6
Πρόγραμμα Βορείου Αιγαίου	394,0
Πρόγραμμα Κρήτης	564,5
Πρόγραμμα Αττικής	1.617,0
Πρόγραμμα Νοτίου Αιγαίου	285,3

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ / ΔΡΑΣΕΙΣ:

Ενίσχυση και διαφοροποίηση της περιφερειακής οικονομίας μέσω της αξιοποίησης της έρευνας και της καινοτομίας

- ✓ Ενίσχυση φορέων για ανάπτυξη αριστείας μέσα από την υποστήριξη ερευνητικών υποδομών
- ✓ Ενίσχυση συνεργασιών ερευνητικού τομέα και επιχειρήσεων
- ✓ Ψηφιακή επιχειρηματικότητα
- ✓ Ενίσχυση ανταγωνιστικότητας και εξωστρέφειας των ΜΜΕ

Προώθηση της αειφορίας, της ορθολογικής και αποδοτικής διαχείρισης των φυσικών πόρων – Αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής

- ✓ Δράσεις Αναβάθμισης και Εξοικονόμησης ενέργειας δημόσιου κτιριακού αποθέματος
- ✓ Έργα προστασίας από την κλιματική αλλαγή και διαχείρισης καταστροφών
- ✓ Δράσεις ενίσχυσης υδρευτικών αναγκών & μείωσης απωλειών ύδατος
- ✓ Επενδύσεις στη διαχείριση λυμάτων
- ✓ Παρεμβάσεις που συμβάλλουν στην ενεργειακή αποδοτικότητα και την αστική κινητικότητα

Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και του ανθρώπινου δυναμικού

- ✓ Εκσυγχρονισμός, βελτίωση υλικοτεχνικής υποδομής και κτιριακών εγκαταστάσεων Εκπαίδευσης
- ✓ Υποδομές Φροντίδας και Κοινωνικής Πρόνοιας Ευπαθών Κοινωνικά Ομάδων και ΑμεΑ
- ✓ Ανάπτυξη Δικτύου Μονάδων Υγείας και εκσυγχρονισμός υλικοτεχνικής υποδομής
- ✓ Προώθηση τουρισμού - πολιτισμού
- ✓ Προώθηση στην απασχόληση ευπαθών ομάδων
- ✓ Παρεμβάσεις για την ίση πρόσβαση στην εκπαίδευση
- ✓ Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής
- ✓ Διασφάλιση πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας
- ✓ Παρεμβάσεις για αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού

Ενίσχυση της κινητικότητας

- ✓ Συμπλήρωση / Αναβάθμιση οδικού δικτύου
- ✓ Δράσεις οδικής ασφάλειας

Στήριξη της βιώσιμης και ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης

- ✓ Σχέδια Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης
- ✓ Σχέδια Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων
- ✓ Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας

